

1.

Macaristanda Kızıl Zehir!

Macaristanın Ajka kentinde alüminyum üreten bir fabrikada “kimyasal atıkların biriktirildiği” göletin setinin yıkılması sonucu 7 kişi kayboldu, yüzlerce insan zehirlenme belirtileri ile hastanelere başvurdu. Zehirli atıkların Tuna Nehri’ne ulaşması sonucu balıkların yaşamı tehlikeye girdi. Yetkililerin verdiği bilgiye göre zehirli atığın temizlenmesinin bir yılı aşkın zaman alacağı ve milyonlarca dolara mal olacağı belirtildi. Tuna Nehri’nin Karadeniz’e dökülmesi sonucu pek çok ülkenin bu zehirden etkilenebileceği düşünülmektedir.

Buna göre Macaristan’da yaşanan kimyasal atık sorunu ile ilgili,

- I. Macaristan’da yaşanan çevre felaketi sadece kendi ülkesini etkilemiştir.
- II. Kimyasal sıvının suya karışması ilk olarak memeli canlıların etkilenmesine sebep olmuştur.
- III. Macaristan bize komşu olmasa da yaşanan kimyasal atık sorunu ülkemiz için de sorun oluşturabilir.

yorumlarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

2.

Aşağıda iki farklı ekosisteminde yer alan canlı ve cansız varlıklardan bazıları verilmiştir.

K ekosistemi

L ekosistemi

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi doğru değildir?

- A) K ekosistemindeki biyoçeşitlilik, L ekosistemine göre daha az olabilir.
- B) K ve L ekosistemlerinde aynı tür canlılar yaşayabilir.
- C) L ekosistemindeki canlılar, K ekosistemine getirilirse burada rahatlıkla yaşayabilir.
- D) L ekosisteminde birden fazla habitat bulunabilir.

3.

Biyoçeşitlilik bir ülkenin ihtiyaç duyduğu en önemli kaynaklardan biridir.

Buna göre biyoçeşitlilik ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Biyoçeşitlilik yeryüzündeki dengeyi korumaktadır.
- B) Biyoçeşitlilik ülkeler için en büyük zenginliktir.
- C) Biyoçeşitliliğin; sağlık, çevre ve ekonomi üzerinde olumlu etkileri vardır.
- D) Biyoçeşitliliğin bir parçası olan hayvanlar tüm canlıların besin ihtiyacını karşılar.

4.

Aşağıda yer alan haber içeriğinde bir su kaynağındaki biyoçeşitliliğin olumsuz etkilenmesi yer almaktadır.

“Çokal Barajındaki Toplu Balık Ölümleri Tedirgin Ediyor.”

Trakyanın GAP'ı diye adlandırılan ve oksijen deposu, doğa harikası olan Çokal barajında milyonlarca ölü balık kıyıya vurdu.

Çokal barajındaki ölü balıkların kıyıya vurması, bölge sakinlerini tedirgin etti. Tekirdağ Gıda, Tarım ve Hayvancılık il müdürlüğü yetkilileri tarafından alınan numunede, sudaki oksijen miktarının sıfıra indiği ve balık ölümlerinin bu sebepten kaynaklandığı ortaya çıktı. Balık ölümlerinin başka sebepleri de olabileceğini belirten yetkililer, barajdan balık avlanmalarını yasakladılar.

Yukarıda yer alan gazete haberinde baraj ekosistemindeki balık biyoçeşitliliğinin azalmasına neden olan etkenler arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Baraj suyuna zirai ilaçların atılması
- B) Baraj gölü çevresinde insan yoğunluğunun artması ile göl suyunun kirletilmesi
- C) Baraj gölü çevresinde bulunan fabrikaların atıklarının göl suyuna karışması
- D) Küçük balıkların aşırı avlanması

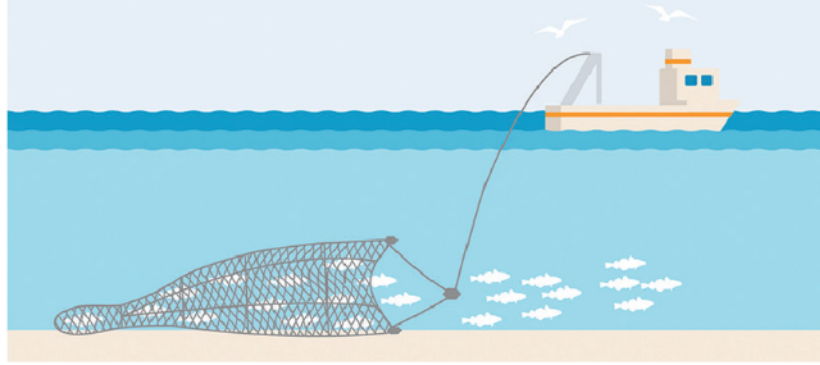
5.

Çevremizde varolan çeşitli maddeler toprak kirliliğine neden olur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin toprak kirliliğine etkisi yoktur?

- A) Teneke kutular
- B) Plastik şişeler
- C) Ağaç atıkları
- D) Tarım ilaçları

6.

Trol avcılığı olarak bilinen avlanma yöntemi trol ağı adı verilen torba şeklindeki bir ağın tekne ile çekilerek genellikle dip balıklarının avlanmasıdır. Sevilen bir çok balık (Mezgit, mırmır vb. ...) veya karides türleri bu avcılık yoluyla avlanır. Trol ağının ağzını açık tutmaya yarayan iki adet kapı kullanılmaktadır. Ağ bu şekilde tekne yardımıyla 2 - 4 km sabit hızla çekilir. Yapılan avlanmada sadece avlanmak istenen canlılar değil bölgedeki yavru balıklar, balık yumurtaları, bitkiler ve mercanlarda ağa takılarak yukarı çekilir. Bu durum denizlerimizdeki ekosistemi olumsuz olarak etkilemektedir. Sürdürülebilir balıkçılık içinde son derece zararlıdır. Trol avcılığının yoğun olarak yapıldığı denizlerde her yıl balık sayısında gözle görülür bir azalma yaşanır.

Ülkemizde trol avcılığının deniz ekosistemlerimize verdiği zararlar hakkında araştırma yapan bir grup bilim insanı alınması gereken önlemleri sıralamışlardır.

Bu önlemler arasında,

- I. Trol avcılığı su ürünleri yasalarıyla kontrol altına alınmalıdır.
- II. Yavru balıkların ağlara takılmaması için ağ gözeneklerinin boyutları büyütülmeli böylece yavru balıklara kaçma fırsatı verilmelidir.
- III. Canlı çeşitliliğinde azalma olan riskli bölgelerde trol ile yapılan avcılık tamamen yasaklanmalıdır.
- IV. Trol avcılığı kıyımıza yakın bölgelerde yasaklanmalı, komşu ülkelerin kıyılarına sevk edilmelidir.

ifadelerinden hangileri yer alabilir?

- A) I ve II. B) II ve III. C) I, II ve III. D) I, II, III ve IV.

7.

Tarih : 19 Mart 2011

Yer : Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Konu : Hava Kirliliği

Tema Vakfı Aydın il temsilciliği tarafından Adnan Menderes Üniversitesi Konferans Salonunda "Hava Kirliliği ve Çözüm Yolları" konulu seminer düzenlenmiştir.

Seminerde konuşmacı olan Aydın il temsilcisi Mehmet Özdemir yaptığı sunumda: "Başta katı yakıtlar ve akaryakıt ürünleri olmak üzere hava kirliliğine sebebiyet veren etkenlerden korunmak için hava kirliliğinin yoğun olduğu bölgelerde ---- çalışmaları arttırılmalıdır. Şehirlerimizin içinden geçen otoyolların kenarlarında kirli havayı tutması ve gürültüyü engellemesi için vakit yitirmeden bu çalışmalara başlamalıyız." ifadelerini kullanmıştır.

Buna göre Mehmet Bey'in kullandığı ifadelerde sunmuş olduğu çözüm, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) motorlu taşıtların kullanımının azaltılması
- B) ağaçlandırma faaliyetlerinin artırılması
- C) otoyol çalışmalarının sınırlandırılması
- D) katı yakıt ve akaryakıtların kullanımının durdurulması

8.

Endonezya'da Heyelan Felaketi!

Endonezya Cava adasının Semburg köyünde günlerdir devam eden yoğun yağışın neden olduğu toprak kayması, dağ yamacındaki köyün 105 hanesini yerle bir etti. 200 yüzden fazla arama kurtarma çalışanı ve 500'e yakın gönüllü, toprak altında kalanları kurtarmak için çalışmalara başladı. Felaketin bilançosunun çok ağır olduğu belirtildi. 200 kişinin öldüğü felaketten kurtarılan 379 kişi geçici barınaklara yerleştirildi. Sıklıkla deprem ve volkanik patlamaların da vurduğu Endonezya'nın 250 milyonluk nüfusunun yarısının heyelan tehlikesi olan yerlerde yaşadığı yetkililerce belirtilmektedir.

Buna göre yukarıda verilen haber ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Cava adasında yaşanan olay yıkıcı doğa olaylarından birisidir.
- B) Yaşanan felaketten en çok eğimli arazinin yamaçlarından olanlar etkilenmiştir.
- C) Endonezya, yıkıcı doğa olaylarının pek çok çeşidinin yaşandığı bir ülkedir.
- D) Yaşanan heyelan olayında hava olaylarının etkisi insan etkisinden daha azdır.

9.

Hayvan Grupları	Tanımlanmış Türler	Tehlike Altındaki Türler	Soyu Tükenmiş Türler
Sürüngenler	141	10	–
Kuşlar	460	17	–
Memeliler	161	23	4
Tatlı Su Balıkları	236	–	4
Deniz Balıkları	480	–	–

Yukarıdaki tabloda Türkiye'deki bazı canlı gruplarına ait tanımlanmış tür sayıları ile nesli tükenen ve tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan tür sayıları verilmiştir.

Bu tabloya bakılarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Dünya'da nesli tükenen sürüngen yoktur.
- B) Türkiye'de bulunan deniz balıklarının tür sayısı, tatlı su balıklarına göre fazladır.
- C) Türkiye'de bulunan tatlı su balıklarının bazı türlerinin nesli tükenme tehlikesi altındadır.
- D) Türkiye'de nesli tükenme tehlikesi altında olan kuş türü sayısı, memeli türü sayısından fazladır.

10.

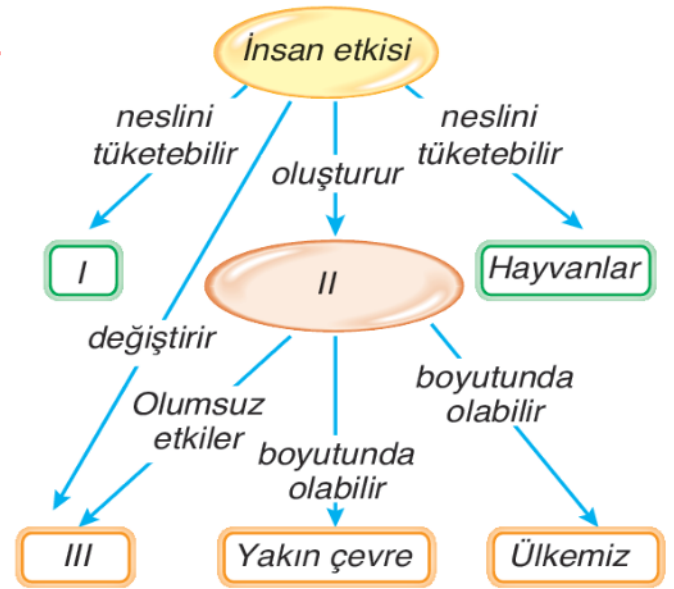

Bir bölgedeki canlıların sayısı ve çeşit zenginliğine biyoçeşitlilik denir. Biyoçeşitlilik Dünya'nın farklı bölgelerinde farklı büyüklük ve çeşitliliktedir.

Yukarıdaki görsele bakıldığında bu büyüklük ve çeşitlilik için aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Deniz ve ormanların biyoçeşitliliği zengindir.
- B) Çöl, kutup ve dağların biyoçeşitliliği fakirdir.
- C) Dünya'nın her bölgesinde farklı canlılar yaşayabildiği gibi aynı canlı türleri de nesillerini devam ettirebilir.
- D) Biyoçeşitliliğin azalmasındaki en önemli etken insanlardır.

11.

Yukarıdaki kavram haritasında boş bırakılan I, II ve III numaralı kutucuklara aşağıdaki seçeneklerde verilenlerden hangisi yazılmalıdır?

	I	II	III
A)	Kuşlar	Yaşam alanları	Çevre sorunları
B)	Canlılar	Çevre sorunları	Yaşam alanları
C)	Bitkiler	Yaşam alanları	Çevre sorunları
D)	Sürüngenler	Yaşam alanları	Çevre sorunları

12. Volkanik patlamalarla ilgili olarak;

- I. Can ve mal kaybına neden olabilir.
- II. İnsan kaynaklı bir olaydır.
- III. Yer altındaki sıcaklığı yüksek magmanın yeryüzüne çıkması ile oluşur.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II. B) I ve II.
C) I ve III. D) II ve III.

13. Binaları depreme dayanıklı yapmak [A]	Sağlam bir eşyanın yanına çöküp elimizle başımızı korumak [M]	Sakin kalmaya çalışmak. [E]
Asansör kullanmadan binayı terketmek [L]	Deprem çantası hazırlamak [F]	İlkyardım ile ilgili bilgiler öğrenmek [T]

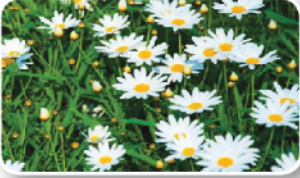
Yukarıda verilen durumlardan deprem sırasında yapılması gerekenler çıkarıldığında geri kalan harflerden oluşan şifre hangisidir?

- A) LAF B) AFT C) MET D) TEF

14. Bazı bitkilerin bilinçsizce aşırı toplanması sonucunda bu bitkilerin nesli yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

1. Gül

2. Papatya

3. Orkide

Şekildeki resimleri verilen bitkilerden hangisi ülkemizde nesli tükenmekte olan grupta yer alır?

- A) Yalnız 2. B) Yalnız 3.
C) 1 ve 2. D) 1 ve 3.

15. Bir gazete sayfasında şu ifadeler yer almıştır.

G A Z E T E

Marmara denizi kirlilik nedeniyle, balıkların yaşamasına uygun ortam olmaktan çıkmıştır. Karadenizdeki kirlenme sebebiyle hamsi ve balık türleri giderek azalmaktadır. İstakozların larva hâlindeyken temiz su bulamamaları nedeniyle nesilleri tükenmektedir. Nehir ve göllerimizde kirlilik nedeniyle canlılar tükenmek üzeredir. Yukarıda anlatılan olumsuz durumların çözümü ise; ----

Gazetede verilen ifadelerin sonunda boş bırakılan kısım, aşağıdaki verilenlerden hangisi ile doldurulamaz?

- A) yeni yeni kurulmaya başlanan arıtma tesislerinin sayısının artırılması ile mümkün olacaktır.
B) insanların çevre kirliliği ile ilgili bilinçlendirilmesine bağlıdır.
C) sanayileşmenin hızlandırılması ve fabrika sayılarının artırılması ile sağlanabilir.
D) evlerimizden gelen lağım sularının azaltılması sonucunda deniz ve göllere karışmasının önlenmesi ile mümkündür.
16. **Ali** : Göl yalnız bizim değil!
Ayşe : Balıklara sordunuz mu?
Yaşadıkları kasabada bulunan gölün kurutulup tarıma açılacağını duyan Ali ve Ayşe, pankartlarını hazırlayarak protesto yürüyüşüne katılmışlardır.
- Aşağıdakilerden hangisi Ali ve Ayşe'yi tedirgin eden durumlardan biri değildir?**
- A) Gölün kurutulması ile pek çok canlı yaşama alanını kaybedecek ve ölecektir.
B) Ekosistem bozulacaktır.
C) Tarımsal üretim artacaktır.
D) Göl çevresi bu olaydan olumsuz etkilenecektir.

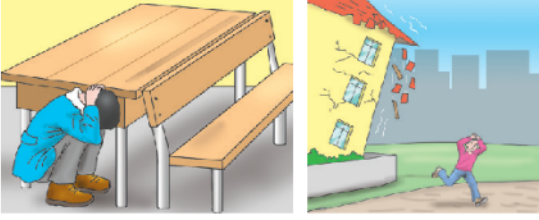
17. Canlıların doğal yaşam alanlarını tehdit eden çeşitli nedenler vardır.

Bu nedenler arasında;

- I. İklim koşullarının değişmesi
 - II. Yeraltı ve yerüstü sularının azalması
 - III. Küresel ısınma ile kuraklık oluşumu
- olaylarından hangileri bulunur?**

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

18.

Emre, arkadaşlarına yukarıdaki resimler hakkında bilgiler veriyor.

Resimlere göre Emre, arkadaşlarına hangi konu hakkında bilgi vermektedir?

- A) Deprem zararları
B) Deprem oluşma şekilleri
C) Deprem sırasında yapılması gerekenler
D) Depremler öncesi alınması gereken tedbirler

19. Biyoçeşitlilikle ilgili devamlı olarak araştırmalar yapılmakta, çok çeşitli sonuçlar elde edilmektedir. Biyoçeşitliliğin önemi ile ilgili Harran Üniversitesi'nin yapmış olduğu araştırma sonuçları aşağıda belirtilmiştir.

I. Sonuç	Biyoçeşitlilik tarım ve hayvancılık faaliyetleri için vazgeçilmez bir alandır.
II. Sonuç	Biyoçeşitliliği fazla olan bölgeler olduğu gibi yok denecek kadar az olan bölgeler de vardır.
III. Sonuç	Hayvan ve bitki türlerinin sayıca fazlalığı biyoçeşitliliğin ortaya çıkmasını sağlar.

Yukarıda elde edilen sonuçlardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

20.

2011 yılında Japonya'da meydana gelen tsunami, çok sayıda insanın yaşamını yitirmesine neden oldu.

Tsunami ile ilgili olarak aşağıda verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Deprem, heyelan gibi doğal bir afettir.
B) Deniz dibinde meydana gelen depremlerden kaynaklanır.
C) Oluşan dalgaların boyu 30 m'yi bulabilir.
D) Bu olaya deniz üzerinde esen rüzgârlar neden olur.

ÖĞRENCİ NO										YANITLAR									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	A	B	C	D	11	A	B	C	D
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	A	B	C	D	12	A	B	C	D
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	A	B	C	D	13	A	B	C	D
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	A	B	C	D	14	A	B	C	D
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	A	B	C	D	15	A	B	C	D
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	A	B	C	D	16	A	B	C	D
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	7	A	B	C	D	17	A	B	C	D
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	8	A	B	C	D	18	A	B	C	D
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	9	A	B	C	D	19	A	B	C	D
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	10	A	B	C	D	20	A	B	C	D

